

Van: college van burgemeester en wethouders

Datum: 8 juni 2011

Contactpersoon: J. Göttgens

Tel.nr.: 8618

E-mailadres: gottgens.j@woerden.nl

Gemeente Woerden 11.008468



Registratiedatum:

Behandelend afdeling

Afgehandeld door/op:

RAAD

Onderwerp:

Wmo budget

Kennisnemen van:

Prognoses, trends en maatregelen Wmo

Inleiding:

Middels deze raadsinformatiebrieven wil het College aan de Raad de prognose 2011-2015 voorleggen, waaruit blijkt dat er voor hulp bij het huishouden sprake is van een oplopend tekort, beginnend bij 563.903 euro in 2011 en naar verwachting stijgend naar 1.796.385 euro in 2015. Het College voorziet in diverse maatregelen om de tekorten terug te dringen.

Kernboodschap:

1) Opbouw WMO budget: WMO collectief, WMO individueel en WMO reserve

Het totale Wmo-budget bestaat uit vier onderdelen, namelijk:

1. Wmo-budget voor taken die al voor 1 januari 2007 onder verantwoordelijkheid van de gemeente vielen, maar per die datum wettelijk onder de Wmo zijn gebracht. Het gaat dan om de oude WVG taken die nu onder de Wmo vallen zoals de verstrekking van vervoersvoorzieningen en woonaanpassingen en onderdelen van de voormalige Welzijnswet.
2. Wmo-budget voor taken die met ingang van 1 januari 2007 onder verantwoordelijkheid van de gemeente vallen en waarvoor per die datum een bijdrage van het Rijk wordt ontvangen via de algemene uitkering gemeentefonds. Het gaat dan om Hulp bij het Huishouden (HH) dat voor 2007 nog onder de AWBZ viel.
3. Eigen bijdragen. Voor de verstrekking Hulp bij het Huishouden (HH), aanpassingen aan auto en woningaanpassingen in eigen woning wordt aan cliënten een eigen bijdrage gevraagd. Gemeenten heffen deze eigen bijdrage, welke wordt geïnd door het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Met ingang van 1-1-2011 wordt ook een eigen bijdrage opgelegd aan personen met een scootmobiel en een driewielers.
4. Reserve Wmo: momenteel bedraagt het saldo van de reserve Wmo € 868.941,-.

Datum: 8 juni 2011

2) WMO trends:

Hieronder wordt een prognose gegeven van de ontwikkelingen gedurende de periode 2011-2015. Wij gaan hierbij uit van aannames.

Leeftijdsopbouw cliënten

Cliënten die hulp bij het huishouden ontvangen via de gemeente, zijn met een zeer ruime meerderheid ouder dan 65 jaar (80 procent). 74 procent is bovendien ouder dan 75 jaar. Als gevolg van de vergrijzing zal het aantal 65+-ers vanaf 2011 fors gaan toenemen. Dat hoeft overigens niet direct tot veel meer cliënten te leiden, omdat mensen ook langer gezond blijven. Maar juist omdat mensen steeds ouder worden, zijn de indicaties vaak ook zwaarder. Zie tabel 1 in de bijlage voor een overzicht van de leeftijdsopbouw van cliënten die in 2011 hulp bij het huishouden afnemen.

Inkomenspositie cliënten

Cliënten die hulp bij het huishouden ontvangen via de gemeente, zitten vaak in de laagste inkomenscategorie. Zo geldt voor 80,2 procent van HH cliënten (leefeenheden) dat zij een inkomen hebben dat lager is dan 1,5 maal de bijstandsnorm. Concreet gaat het dan om 765 gezinnen. Zie tabel 1 in de bijlage voor een overzicht van de inkomensopbouw van cliënten die in 2011 hulp bij het huishouden afnemen.

Prognose begroting Wmo

Zowel de leeftijd als de inkomenspositie van inwoners van Woerden zijn een indicator voor de ontwikkeling van het aantal hulpvragers in Woerden. Daarnaast betekent ook de overheveling van diverse Rijkstaken (uit AWBZ) naar de gemeente een grote toename van de vraag naar WMO voorzieningen. Met name voor hulp bij het huishouden wordt een gigantische toename verwacht. Op basis van aannames en verwachtingen komen wij tot de begroting voor de periode 2011-2015 (tabel 3 in bijlage). Het is van belang hierbij te benadrukken dat er mogelijkheden zijn om de omvang en samenstelling van de populatie met maatregelen te beïnvloeden. Ook is rekening gehouden met de te verwachten besparende effecten vanuit De Kanteling, waarbij meer wordt ingezet op de eigen kracht en het sociale netwerk van cliënten.

De prognose als vermeld in tabel 3, leidt tot de conclusie dat in de periode 2011-2015 sprake zal zijn van een oplopend tekort, beginnend bij 563.903 euro in 2011 en naar verwachting stijgend naar 1.796.385 euro in 2015.

3) WMO bezuinigingen

Het oplopende tekort dat vermeld staat in de prognose, kan gedeeltelijk opgevangen worden door $p * q$ te beïnvloeden. In tabel 4 in de bijlage staat vermeld wat de financiële consequenties zijn van deze maatregelen.

De prijs (p) is te beïnvloeden door :

1. een nieuwe aanbesteding (in 2012);
2. het invoeren van HH 0 (alfahulp) tegen een fors lager tarief dan het natura tarief;
3. het indiceren in uren i.p.v. klassen.

Het aantal gebruikers (q) is te beïnvloeden door :

4. een grootschalige herindicatieoperatie;
5. het scherper indiceren van nieuwe klanten;
6. mensen meer aan te spreken op hun eigen kracht, verantwoordelijkheid en mogelijkheden.

Deze bezuinigingsvoorstellen hebben betrekking op de individuele voorzieningen. Het College kiest ervoor om beperkt te bezuinigen op collectieve voorzieningen zoals het welzijnswerk. Collectieve voorzieningen werken namelijk bevorderend op de opbouw van een sociaal netwerk en de mogelijkheden om de eigen kracht van cliënten vergroten. Daarvan gaat een besparend effect uit,

Datum: 8 juni 2011

want inwoners die hun (participatie)problemen zelf kunnen oplossen, al dan niet met hulp van mantelzorgers en vrijwilligers, vragen bij de gemeente geen individuele voorziening aan.

Vanuit deze gedachte zet het College in op een *sterke samenleving*. Door cliënten te benaderen vanuit hun eigen kracht, waartoe hun netwerk behoort, is soms meer mogelijk dan op het eerste gezicht lijkt. Men neemt zelf verantwoordelijkheid en de gemeente hoeft voor deze cliënten geen forse uitgaven te doen door bijvoorbeeld hulp bij het huishouden of een vervoersvoorziening te verstrekken. Dat werkt dan positief door op het huishoudboekje van de gemeente.

Deze verschuiving van collectieve naar individuele voorzieningen heet de Kanteling van de Wmo. Binnen deze verschuiving ligt het voor de hand vooral te besparen op individuele voorzieningen en daarentegen te investeren in collectieve voorzieningen. Dit om zowel de beschikbaarheid van mantelzorgers en vrijwilligers als de creatie van wijkgerichte oplossingen te bevorderen.

DISCUSSIEPUNT

Inzetten op de eigen kracht van mensen, betekent ook het opzoeken van de grenzen wat volgens de regels echt moet. Het claimgerichte denken dat uitgaat van 'recht op' moet plaatsmaken voor een beroep op de eigen verantwoordelijkheid van inwoners om participatieproblemen zoveel mogelijk binnen de eigen mogelijkheden op te lossen. Er kleven risico's aan deze zoektocht, die wij weloverwogen nemen om rond te kunnen komen met het beschikbare budget.

Het alternatief is: heel diep snijden in het budget of veel meer budget voor de Wmo uittrekken dat er eigenlijk niet is. Het College wil graag dit dilemma met de raad delen.

4) Mogelijkheden De Kanteling

Om de Kanteling van de Wmo te realiseren, is het noodzakelijk om effectieve interventies in kaart te brengen. Hieronder worden twee belangrijke instrumenten omschreven.

Woonservicegebieden (WSG)

De woonservicegebieden bevorderen een verbinding van wonen, welzijn en zorg op wijkniveau. Belangrijkste uitgangspunt is hierbij dat inwoners zo lang mogelijk in staat worden gesteld om in hun eigen buurt of wijk te blijven wonen. Inwoners die beperkingen ondervinden, wordt daarbij ondersteuning geboden. Dat wordt extra belangrijk als door de overhevelingen van taken vanuit Rijk en Provincie diverse kwetsbare groepen inwoners onder verantwoordelijkheid van de gemeente komen te vallen. Dan is het van belang om te beschikken over een sterke samenleving en een passend (collectief) voorzieningenaanbod. Om dit te realiseren is een integrale samenwerking tussen diverse organisaties (corporaties, zorgaanbieders welzijnsstichting, etc) noodzakelijk.

In de praktijk betekent dit:

- meer vraaggericht werken
- meer inzetten/inspelen op de eigen kracht van burgers en organisaties
- meer verantwoordelijkheid delen binnen organisaties
- meer samenwerking en afstemming binnen de professionele en vrijwilligersorganisaties die zich bezig houden met wonen, welzijn en zorg in Woerden

De welzijnsorganisatie

Aan de welzijnsorganisatie wordt gericht(er) gevraagd invulling te geven aan de collectieve voorzieningen. Hierbij staat investeren centraal in de sterke samenleving en de eigen kracht van inwoners en (vrijwilligers)organisaties. Voorbeeld hiervan is het vrijwilligershuis waar vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties nader toegerust en ondersteund worden om hun maatschappelijke taken uit te breiden.

De inzet van collectieve voorzieningen wordt vanuit de wijken georganiseerd. Er wordt een beroep gedaan op lokale vrijwilligersnetwerken en op basis van de demografische, sociaal-economische en gezondheidskenmerken wordt een effectieve voorzieningmix gerealiseerd.

Datum: 8 juni 2011

Vervolg:

N.v.t.

Bijlagen:

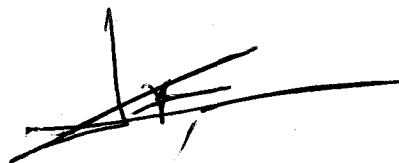
Tabellen 1 t/m 4

De wethouder



L. Ypma

De adjunct-secretaris



C.P.M van Elteren

BIJLAGEN

Tabel 1: Leeftijdsofbouw klanten Hulp bij het huishouden 2011

Leeftijdscategorie	Aantal	%
< 55	89	9%
55 - 60	43	4%
60 - 65	39	4%
65 - 70	57	6%
70 - 75	133	13%
76 - 80	166	17%
> 80	470	47%
Totaal	997	100%

Tabel 2: Inkomensopbouw klanten Hulp bij het huishouden 2011

Inkomen	Aantal	%	Aantal	%
< 1,5 WWB	765	80,2%	96.152	82,2%
> 1,5 WWB	188	19,8%	20.884	17,8%

Tabel 3: begroting 2011-2015 nieuw Wmo (prognose)

Baten	Prognose 2011	Prognose 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015	Index
Wmo-budget in algemene uitkering	3.136.994*	3.217.980*	3.282.339	3.347.986	3.414.946	2%
Eigen bijdrage HH	570.000	627.000	689.700	737.979	789.638	**
Totaal	3.706.994	3.844.980	3.972.039	4.085.965	4.204.584	
Lasten						
	Prognose 2011	Prognose 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015	Index
Totaal lasten (niet klantgebonden)***	520.897	500.797	508.309	515.934	523.673	1,5%
Beschikbaar voor HH	3.186.097	3.344.183	3.463.730	3.570.031	3.680.911	
	Begroting 2011					
PGB	450.000	425.000	467.500	514.250	565.675	10%
Kosten HH	3.000.000	3.900.000	4.290.000	4.590.300	4.911.621	10%
Totaal lasten (klantgebonden)	3.450.000	4.325.000	4.757.500	5.104.550	5.477.296	7% per 2014
Verschil baten-lasten	-563.903	-980.817	-1.293.770	-1.534.519	-1.796.385	
Verwachte besparingen kanteling****	0	0	0	100.000	200.000	
Resteert (= op te vangen met bezuinigingen e.d.)	-563.903	-980.817	-1.293.770	-1.434.519	-1.596.385	

*mei circulaire 2011

** het is te verwachten dat na afvlakking van 10 naar 7% de inkomsten uit het CAK vanaf 2014 gaan afnemen.

***hieronder vallen uitvoeringskosten afdelingen SoZa en Samenleving en subsidiëring collectieve voorzieningen en kosten Wmo Raad.
**** nog erg voorzichtig geraamd

Tabel 4: Bezuinigingsvoorstellen en financiële consequenties 2011-2015

	Prognose 2011	Prognose 2012	Prognose 2013	Prognose 2014	Prognose 2015
Op te vangen met bezuinigingen e.d	-563.903	-980.817	-1.293.770	-1.434.519	-1.596.385
Voorgestelde bezuinigingen					
1 HH: 1e uur niet voor alle HH1 klanten (inkomensafhankelijk)*	0	475.000	525.000	560.000	600.000
2 HHO	0	110.000	120.000	130.000	145.000
3 Klassen naar uren	0	50.000	55.000	60.000	65.000
4 Overige aanpassingen	0	40.000	45.000	50.000	55.000
Totaal bezuinigingsvoorstellen	0	675.000	745.000	800.000	865.000
Resultaat	-563.903	-305.817	-548.770	-634.519	-731.385

* 1,5 x WWB-norm